

“Baş egmezüz edâniye dünyâ-yı dün için / Allahadur tevekkülümüz, itimadımız.”

(Bâkî)

delikanlı hayat

şarık tara anadolu lisesi yayını

şubat-2025, sayı 11

afrika: kara sevdamız

AFRİKA

TASARIM: SEMİH CHAKAR

“Beyaz adam savaştı, biz öldük!”

Yeni bir güne uyandım. Sanki gecem gündüzüme karışmamış gibi... Hangi günde olduğumuzu bile bilmiyordum. Zamanın sadece üzerime çöken bir ağırlık olduğu hissiyle var oluyordum. Kıvrıldığım sandalyeden kalkıp kafenin kepengini kaldırdım. Bu saatte pek gelen giden olmazdı ama kahve makinelerinin arasında, kahve çekirdeklerinin huzur verici kokusunda, karamsar ruhumun ürettiği şairane düşüncelerde kaybolmak için her zamanki gibi sabırsızdım. Kendi yalnızlığımı kendi ellerimle besliyordum. Sadece düşünüyordum.

Babam bana korkularını miras bırakmak istemişti. Onları devralmam, üzerlerine titremem ve kendi hayatımı da onlar uğruna harcamam gerekiyordu. Ama ben bunu kabullenmedim. Korkuların da bir seçim olabileceğini düşündüm ve kaçtım. Buraya geldim. Ama şimdi bir boşluğun içindeyim. Ya da boşluğun ta kendisiyim.

Düşüncelerimi kapının açılış sesi böldü. Gelen, yirmili yaşlarında bir genç kızdı. Yağmurdan kaçmaya çalıştığı belliydi ama yanaklarını ıslatanın yalnızca yağmur olmadığı da apaçık ortadaydı. Çekingen ricasını kırmayıp kahvesini hazırladım. Ağlamaktan kızarmış gözleri boş bakıyordu. Kahve bardağını önüne koyduğumu bile ben konuşana kadar fark etmemişti.

"Yazmayı seviyorsunuz galiba."

Düşlerinden sıyrılıp mürekkebe bulanmış ellerini kahve fincanına sardı. Parmakları titriyordu. Bunun soğuşun mu yoksa zihnindeki karmaşık düşüncelerin bir yansıması mı olduğunu kestirememiştim.

"Evet, yazarken kendimi çok farklı bir dünyaya geçmiş gibi hissediyorum..."

Duraksadı. Anlatmak istediği şeyler olduğu belliydi. Belki de devam etmek için birazcık desteğe ihtiyacı vardı.

"Fakat gerçek dünyaya döndüğünde hayatın gerçekleri insanın yüzüne bir tokat gibi çarpıyor. Öyle değil mi?"

Derin bir nefes aldı, boşluğa bakan gözlerini bana çevirdi.

"Tutkumun peşine düştüm ve kendime gerçeklikten uzakta, kendi hayal dünyamın içinde bir hayat yarattım. Gece gündüz durmadan yazdım. Her kelimemde hayal dünyamın derinliklerinde daha da kayboldum."

Duraksadı. Bu kayboluşun ona neye mal olduğunu anlatmaya cesaret edemiyor gibiydi.

"Bu kayboluş çok büyük kayıplar yaşattı bana."

Ama devam etmeye niyeti yoktu.

"Bakışların boş ama yüreğin dolu anlaşılan."

Karşısındaki sandalyeye oturdum. Yorgundum ama sadece bedenem değil. Ruhum, kaçıp geldiğim geçmişimin ağırlığıyla kamburlaşmıştı. Ben de onun gibiydim. Ya da o benim gibiydi. "Çünkü içimdeki bu yük, bakışlarıma sığdıramayacağım kadar büyük." Buna cevap vereceğini düşünmemiştim. Kafamı kaldırdım.

"Her bizim içimizde farklı fırtınalarla boğuşuyorum." dedim, gözlerimi onun gözlerine sabitleyerek.

"Sonra ortak bir sessizlikte huzur arıyoruz."

Başını hafifçe yana eğdi. Yorgun bir gülümseme belirdi dudaklarında ama gözleri gülmüyordu. Kelimeleri tükenmiş gibiydi ya da artık kelimeler onun için hiçbir şey ifade etmiyordu.

Kahvesinden küçük bir yudum aldı. Bir yandan da etrafı süzüyordu. Bakışları en arkadaki sandalyelerin üzerinde duran yastık ve battaniyeye takılmıştı.

"Burada mı kalıyorsun?"

"Evet."

Tam o sırada telefonu çaldı. Aramayı reddettikten sonra sandalyesini hafifçe geriye iterek ayağa kalktı.

"Gitmem gerek." dedi.

Aceyle kabanını giyerken savurduğu saçlarının vanilya kokusu etrafa yayıldı. Kapıdan çıkıp öylece gitti.

Kafenin içinde yine tek başımaydım. Gün bitmiş, kahve eşliğinde yapılan sohbetler yerini ağır bir sessizliğe bırakmıştı.

Sandalyeleri düzensizce üst üste koydum. Kepenkleri kapatmak için ağır adımlarla ilerledim. Tam kepengi indiriyordum ki gölgelerin arasında bir silüet belirdi. Sabahki yabancı, kapının önünde duruyordu. Islak saçları yüzüne yapışmış, gözleri dipsiz bir kuyu kadar derindi. Elinde bir valiz vardı.

"Burada kalabilir miyim?"

Ona baktım. Yorgun gözler, titreyen parmaklar, kızarmış yanaklar... Ona neden diye sormadım. Çünkü bazı şeyler sorulmazdı.

Sadece kepengi tekrar yukarı kaldırdım ve "Gel." dedim, sıcak bir gülümsemeyle.

Kafenin içi, kahve kokusuyla karışık, ağır bir kitap kokusuyla doluydu. Eski, koyu renkli ahşap raflara yığılmış kitaplar, zamanla sararmış sayfalarıyla birbirlerine yaslanıyordu. Tavandaki solgun ışık, içeriye zar zor aydınlatıyordu. Kız, valizini bir kenara bırakmış, kitaplığın tozlu rafları arasında gezinmeye başlamıştı. Bense, masanın köşesine yaslanmış, onu izliyordum. Bir süre sonra başını kaldırdı. Sesi, loş ışıkta yankılanan bir gölge gibi hafifti.

"İnsan nereye ait olduğunu bilmediğinde her şey yabancı gelir, evi bile."

Gözleri, en üst rafta sıralanmış eski kitaplara kaydı. Onları incelemiyor da söyleyeceklerini düşünüyordu gibiydi.

"Bugün işten ayrıldım." dedi, aniden. Bir röportaj yaptım. Özgün bir fikre sahipti. Kendi yazdığım için söylemiyorum, gerçekten güzeldi, samimiydi. Ama onlar bunun yerine sırf daha fazla satış yapmak için ünlü birinin haberini yayımladılar. Bu durumu kendime yediremedim. Onlar beni işten atmadan önce, ben istifa ettim.

Kollarını önünde bağlayıp sırtını kitaplığa yasladı.

"Röportajdaki adam." dedi. Bir anda duraklayıp nefesini tuttu. "Çernofobikti insanlardan, kirden, dokunuşlardan korkuyordu. Ona göre dünya hastalık ve kaosla doluydu. Hiçbir yere ve hiç kimseye ait olmadan kendi köşesinde çürümek istiyordu."

Gözlerini bana çevirdi. O an bakışlarında garip bir şey vardı, olanları anlamlandırmaya çalışıyor gibiydi.

"Ama belki de haklıydı." dedi sessizce. "Çünkü dünya gerçekten kirlidir. En çok da insanların ruhu."

Başını eğdi. İçindekileri açıkça anlatmak onu utandırmış gibiydi.

"Eve döndüm." dedi usulca. Annem ablamı övdü. "Ablan okudu, doktor oldu. Sen de boş bir hayalin peşinde tükettin kendini." dedi. Ablam da devam etti "Bir kitap yazacaktın hani. İki satır yazını yayınlamamışken hem de. Ne oldu? İstifa ettin. Yine benim sırtımdan geçinmeye devam mı edeceksin? Ne vardı düzgün bir işte çalışsaydın?"

Daha fazla dayanamadım. Çantamı aldım. Çıktım. Bir daha geri dönmek üzere.

Aramızda kısa süreli bir sessizlik olmuştu.

"Demek yeni bir hayata başlamak istiyorsun. Kafenin işlerine tek başıma yetismekte zorlanıyorum. İstersen burada çalışmaya başlayabilirsin. Ama bunun karşılığında senden hayallerinden vazgeçmemeni istiyorum. İstedğin bir kitabı yazmaksa, bunu burada birlikte başarabiliriz."

Buruk bir gülümsemeyle teşekkür etti. Zamanın yaralarını saracağı umuduyla akışına bıraktım. Günler geçti, aylar geçti. Gün içinde bulduğumuz her boşlukta yazıyorduk. Benim aksime, o daha samimi ve daha konuşkandı. Müşterilerle arasındaki bağ, giderek güçleniyordu. Sonunda kitabı bitirdiğimizde, yayınevinden gelecek haberi heyecanla bekliyorduk.

Akşam vaktiydi. Kafeyi kapatmak için günlük temizliği yapıyorduk. Boş bardakları tezgâha götürmek için döndüğümde, gördüğüm tanıdık yüz, beni yıllar öncesindeki hayatıma geri döndürmüştü. Kapının eşiğinde duruyordu. Yüzü anılarımda kaldığı gibi miydi? Yoksa aklımın bana oynadığı bir oyun muydu? Gözlerimi kırptım. Ama o hâlâ oradaydı.

"Baba!"

Bu kelime içimde yankılanmasına rağmen dudaklarımdan çıkmadı. Elimden kayan bardaklar zemine çarptığında ince cam sesleri kafede yankılandı. Cam parçaları, ışığı yansıtarak etrafa dağıldı. Tıpkı o an içimde kırılan o adını koyamadığım şey gibi. Ama ben bardağa değil, babama bakıyordum. O da bana bakıyordu. Sessizlik, bizi birbirimizden daha uzak bir yere sürüklüyordu.

O anda, kız saçlarını savurarak içeri girdi. Her zamanki gibi saçlarının vanilyalı aroması etrafa yayıldı.

"Sana bahsettiğim röportajdaki adam."

O günden sonra ara sıra konuşmaya devam etmiştik. Kitabın bittiğini söylediğimde de, tebrik etmek için ziyaret etmek istedi."

O anda, tüm empati yeteneğimi, benliğimi kaybetmiş gibi bir zamanlar bana yabancı olan ama bugünümde yaşama sebebim olan insanın ihanetine uğramışlık hissi, içimde uzun zamandır bastırmaya çalıştığım çığlıkları tutamamama sebep olmuştu. Hayal kırıklığıyla haykırmaya başladım. "Bu zamana kadar bana övgü ve hayranlıkla bahsettiğin adam, bunca acımın sebebi olan babam mıydı?" Duraksadım. Gözyaşlarımı daha fazla tutamıyordum. Yutkunmaktan helak olmuş çiçe-

rimle derin bir nefes aldıktan sonra devam ettim.

"Ne olur, bana bunca zamandır anlattığın adamı şu an karşımda duran adam olduğunu söyleme!"

Titriyordu. O da bir şeyler söylemek istiyordu belki de doğru kelimeleri arıyordu. Babamsa her zamanki gibi, öylece izlemekten başka hiçbir şey yapmıyordu. Kızıl saçlarını geriye çekti. Gözlerime baktı. O gözler, ilk günkü gibi boş bakıyordu.

"Bilmiyordum, bilmiyordum. Eğer bilseydim sana böyle anlatır mıydım? Ben zaten hiçbir yere, hiç kimseye iyi gelemiyordum. Hiçbir yere ait olamıyordum. Senin için, bunca yaşanmışlıktan sonra bile, hâlâ güvenilmez bir misafir miyim? Öyleyse, kalmak için hiçbir sebebim yok."

Hayal kırıklığına uğramış gibiydi, o valizinin yanına gidip eşyalarını toplarken ona "Gitme, kal..." diyebilecek gücü kendimde bulamamıştım. Bu hayatta en değer verdiğim insanı bile geri dönüşü olmayacak şekilde kırmıştım.

O dışarı çıktıktan bir süre sonra büyük bir gürültü koptu. Bir çarpışma, bir korna, bir kadın çığlığı. Sesler etrafta yankılanıyordu. Hemen dışarıya fırladım. Kırmızıya boyanmış bedeni öylece kaldırımda duruyordu. Kalabalıktan sıyrılıp ona doğru koştum. Ve onu kollarımın arasına aldım. Hayatımın anlamı, kollarımın arasında son bulmuştu. En acı tarafı da, en büyük hayalinin gerçekleştiğini göremeyecek olmasıydı.

HAYRÜNNİSA GÜL YILMAZ

Fotoğraf: Zeynep DOĞAN

AŞK NEDİR?

Aşk bazen bir bakışta başlar. Göz göze geldiğin anda kalbin hızla atar, etraf sessizleşir ve dünya bir anlığına durur. O kişi, sıradan bir insan değilmiş gibi gelir sana. Her şeyin başlangıcı o bakış olabilir.

Aşk, bir mesaj beklerken dakikaların geçmek bilmemesidir. Telefona her baktığında onun adını görmek istersin. Mesaj geldiğinde yüzünde beliren gülümsemeyi kimseye anlatamazsın. Onunla konuşurken zaman su gibi akar, o anlar hiç bitmesin istersin.

Ama aşk sadece güzel anlardan ibaret değildir. Bazen özlemek, bazen kavga etmek, bazen de sus-

kun kalmaktır. Anlaşamadığınız zamanlar olur ama gerçek aşk pes etmez. Hataları kabul eder, affeder ve yeniden denemeye cesaret eder.

Aşk, büyük sözlerde değil küçük anlarda gizlidir. Birlikte yürürken, sessizce otururken ya da sadece elini tutarken hissedersin. Mutlu olduğun kadar, zor zamanlarda da yanında olabilmektir aşk.

Belki de aşkın en güzel yanı, onun yanında kendini güvende, huzurlu hissetmektir. Onunla birlikte hayat daha anlamlı olması, dünyanın daha güzel olduğunu hissetmek. Aşk sadece birini sevmek değil, onunla kendini de bulmaktır.

AHMED ALOŞ

YALNIZLIK

Bir odada tek başına,
Sesler uzak, dünya yabancı.
Duvarlar konuşmaz,
Saatin tik takı bile ağır gelir bazen.

Pencereye yaslanırsın,
Geçen insanları izlersin sessizce.
Kim bilir, belki onlar da yalnızdır,
Belki de gülüşlerinde saklarlar hüznlerini.

Bir fincan çay alırsın eline,
Vurur yüzüne buharı
Ama içindeki boşluğu ısıtmaz.
Kendi kendine konuşursun bazen,
Kendi sesin bile ağır gelir kulağına

Dışarıda yağmur başlar,
Camda damlalar yarışır birbirleriyle.
Bir an düşünürsün,
Acaba yalnızlık da mı yağmur gibi geçer

Geceler uzun geliyor belki
Ama her gece bir sabaha çıkarır
Yalnızlık da geçer zamanla,
Çünkü insan, en çok kendine alışır aslında.

AHMED ALOŞ

BOŞ BİR BANKTA OTURMAK

Bazen sadece oturmak istersin. Ne konuşmak ne düşünmek ne de bir şey yapmak gelir içinden. Bir parkta, köşede duran boş bir banka oturursun. Yanından insanlar geçer. Kimi hızlı yürür, kimisi telefonuna bakar. Ama sen sadece oturursun. O anda dünyanın senden bir şey beklemediğini fark edersin. Kimse gelip "Neden oturuyorsun?" diye sormaz. Bank oradadır ve sen de onun üzerinde. Hepsini bu kadar.

Sonra kalkıp yürüdüğünde, bank orada kalır. Ama sen, oturduğun o kısa sürede biraz daha hafiflemiş olursun.

Bazen hayat, sadece bir bankta oturmak kadar basittir.

AHMED ALOŞ

SANATIN ÖZGÜRLÜK ÇIĞLIĞI

Büyük bir şehrin dar sokaklarında, yıpranmış taş duvarlar arasında küçük bir atölye bulunuyordu. Bu atölye, genç bir ressam olan Leo'ya aitti. Leo, renkleriyle konuşan, her çizgisinde duygularını anlatan bir sanatçıydı. Onun en büyük hayali, sanatıyla insanlara özgürlüğü anlatabilmektir. Ancak içinde yaşadığı şehir, sanatçılar için giderek daha kasvetli bir yer hâline geliyordu. Yöneticiler, sanatın yalnızca belirli kurallar çerçevesinde icra edilmesini istiyor, özgün sanatçıları baskıyla susturuyordu.

Leo, sanatın yalnızca dekoratif bir araç olamayacağını biliyordu. Sanat, bir çılgılık olmalıydı, bir direniş, bir umut ışığı taşımalıydı. Ancak baskı altında yaşayan halk korkularına hapsolmuş, gözlerini kapatmış gibiydi. Yine de Leo, sanatın insanları uyandırabileceğine inanıyordu. Tablolarında hep bir mesaj vermeye çalıştı ancak tuvalerin içine sığmayan duyguları vardı. Bir gün, sanatını sadece tuvalle sınırlandırmaması gerektiğini fark etti. İnsanların göz ardı edemeyeceği, duvarlara kazınan bir eser yapmalıydı. Tıpkı Picasso'nun Guernica'sı gibi savaşın acılarını, korkularını ama aynı zamanda umudu ve direnişi anlatan devasa bir tablo yaratmaya karar verdi.

Gece yarısı, Leo fırçalarını ve boyaalarını alarak şehrin en büyük meydanına gitti. Duvarlardan biri boş ve solgundu, sanki bekliyormuş gibi duruyordu. Fırçasını kaldırdı ve ilk darbeyi vurdu. Önce kaos içinde çırpınan figürler, sonra acıyı anlatan keskin hatlar... Renkler, yalnızca acıyı değil, isyanı da yansıtıyordu. Her bir fırça darbesi, bastırılmış bir sesi, unutulmuş bir çılgılığı dışarı çıkarıyordu.

Geceler boyu gizlice çalıştı. Şehrin farklı bölgelerine cesurca resimler yaparak insanların ilgisini çekti. Sabah olduğunda, meydandaki duvar artık bambaşka bir anlam taşıyordu. Orada, insanların yaşadığı korkular, bastırılmış duygular ama en önemlisi, özgürlüğe olan özlem vardı. Halk, büyük bir sessizlik içinde duvarın karşısında toplandı. Önce kimse konuşmadı. Sonra, alçak bir fısıltı duyuldu. Ardından, bir alkış sesi... Derken alkışlar çoğaldı ve tüm şehre yayıldı.

İnsanlar, Leo'nun eserinde kendilerini gördüler. Yıllardır hissettiklerini ancak dile getiremediklerini

orada buldular. Sokaklarda bir hareketlenme başladı. İnsanlar, yöneticilerin baskılarına boyun eğmeye karar verdiler ve sanatın gücüyle seslerini yükselttiler. Yöneticiler hızla harekete geçti. Resmin üstünü kapatmaya, sanatçıyı susturmaya çalıştılar. Ancak çok geçti. Sanat, duvarlardan silinse bile insanların zihnine ve ruhlarına kazınmıştı.

Leo artık yalnız değildi. Başka sanatçılar da ona katıldı. Duvarlar, özgürlüğün ve isyanın sembollerine dönüştü. Halk, yıllardır içlerinde sakladıkları cesareti keşfetmeye başlamıştı. Sokaklarda protestolar yükseldi, şehrin dört bir yanında sanatsal direniş büyüdü. Zamanla halk, yöneticileri devirdi ve Leo'nun sanatla başlattığı hareket, bir devrim hâline geldi.

Günler, aylar, yıllar geçti. O gün duvarlara işlenen resimler belki zamanla soldu ama özgürlüğün ateşi sonsuza dek yanmaya devam etti. Leo'nun adı belki zamanla unutuldu ama onun fırçasıyla açtığı kapılar hiçbir zaman kapanmadı. O şehir artık sadece bir yer değil, sanatın ve özgürlüğün ebedi bir anıtı hâline gelmişti.

HAYRUNNİSA TAŞ

İLHAMI YİTİRMEK

Yazı yazmak benim için bir tutku ve bir yaşam biçimi. Kelimelerin gücüne inanıyorum. Her bir harf bir duyguyu, bir düşüncüyü taşıyor. Ancak bu tutku bazen karanlık bir tünele girmeme sebep oluyor. Bir anda ilhamım kayboluyor ve elimdeki kalem, sanki ağır bir taş hâline geliyor. O an, yazmanın keyfi yerini derin bir boşluğa bırakıyor.

Karanlık içime dolarken aklımdaki düşünceler birbirine giriyor. Sanki tüm yaratıcı düşünceler bir anda kaçıyor ve ben sadece boş bir sayfa ile baş başa kalıyorum. Beyaz sayfanın karşısında, kelimelerin kaybolmuşluğunda kayboluyorum. O an, ilhamın neden bu kadar kıymetli olduğunu daha iyi anlıyorum. Yazmanın getirdiği o tatlı heyecan, birdenbire yerini umutsuzluğa bırakıyor.

Kendimi çaresiz hissediyorum. Yazmaya çalıştıkça kelimeler daha da uzaklaşıyor. İçimdeki sesler, "Neden yazamıyorsun?" diye fısıldıyor. Bu sesler, beni daha da derin bir karanlığa sürüklüyor. Oysa yazmak, benim kendimi ifade etme biçimim. Ama şimdi, bu ifade biçimi sanki bir lanet hâline dönüşüyor. Her şeyin üstesinden gelebileceğimi düşündüğüm anlar bu karanlıkta kaybolmuş hissiyatıyla çelişiyor.

Zaman geçtikçe, bu karanlığın içinden çıkmanın yollarını aramaya başlıyorum. Belki de bir yürüyüş yapmak, doğanın seslerini dinlemek, ilhamın geri gelmesine yardımcı olabilir. Ama bu karanlık beni dışarı çıkmaktan alıkoynuyor. İçimdeki boşluk, beni esir almış gibi. O an, yazmanın sadece bir eylem değil aynı zamanda bir ruh hâli olduğunu anlıyorum. İlhamın kaybolması, yalnızca yazma eylemini değil ruh hâlimi de etkiliyor.

Bir süre sonra, karanlığın içindeki sessizlikte bir şeyler değişmeye başlıyor. Kendi içime dönüyorum ve belki de bu kaybolmuşluk, bir tür içsel keşif fırsatı sunuyor. Karanlığın içinde, kendimi yeniden bulmak için savaşılmaya başlıyorum. Belki de ilham, bu karanlığın derinliklerinde gizlidir. Kendimi yeniden toplamak için sabırlı olmam gerektiğini hatırlıyorum.

Sonunda, karanlığın içinden bir ışık parıltısı buluyorum. Yavaş yavaş, kelimeler yeniden akmaya başlıyor. Karanlık, beni korkutmuş olsa da aynı zamanda beni güçlendirmiş. Yazmak, sadece bir eylem değil benim için bir yolculuk. Bu yolculukta kaybolmak, yeniden bulmak için bir fırsat sunuyor. Karanlığın içinden çıkan her kelime, beni daha da güçlendiriyor ve yeniden yazmaya başlamak için cesaret veriyor.

Yazmak, benim için bir tür terapi hâline geldi. Hayatın karmaşası içinde kaybolduğumda, düşüncelerimi kâğıda dökmek, içimdeki karmaşayı düzenlememi sağlıyor. Her kelime, sanki içimdeki yükü hafifletiyor ve zihnimin derinliklerinde saklı olan duyguları dışarı çıkarıyor. Bu süreçte kendimi daha iyi anlama fırsatı buluyorum. Yazmanın sorunlarımı ortadan kaldırması, aslında bu duygusal boşalmanın bir sonucu.

Yazarken, hissettiğim her şeyi kelimelere dökmek, bana bir kontrol duygusu veriyor. Düşüncelerimi organize etmek, sorunlarımı daha net bir şekilde görmemi sağlıyor. Kağıt üzerinde yazdıkça, sorunlarımın büyüklüğünü küçültebiliyorum. Kendime sorduğum sorular, yazdıkça daha belirgin hâle geliyor ve böylece çözüm yollarını bulmak daha kolaylaşıyor.

Yazmanın bir diğer faydası ise, duygularımı ifade etme biçimim. Bazen sözlerimle anlatamadığım hisleri, yazı aracılığıyla daha iyi aktarıyorum. Bu, hem kendime hem de başkalarına karşı daha açık olmama yardımcı oluyor. Yazdıkça, içimdeki çatışmaları çözmek için gerekli olan cesareti buluyorum. Duygularımın dışı vurumu, beni daha özgür hissettiriyor.

Yazmak, aynı zamanda beni geçmişimle yüzleştiriyor. Yaşadığım zorlukları, anıları ve deneyimleri kâğıda dökmek, onlarla barışmamı sağlıyor. Her yazdığım satır, geçmişteki acıların üstesinden gelmeme yardımcı oluyor. Bu süreçte, kendimi yeniden inşa ediyorum ve geçmişteki hatalarımdan ders alarak geleceğe daha umutla bakıyorum.

Yazı, yalnızca benim içsel bir yolculuğum değil, aynı zamanda başkalarıyla bağlantı kurmamı sağlıyor. Yazdıklarımı paylaştıkça benzer deneyimler yaşamış insanlarla bağ kurabiliyorum. Bu, yalnız olmadığımı hissettiriyor ve sorunlarımın evrensel olduğunu anlamama yardımcı oluyor. Yazmak, toplumsal bir bağ kurmanın da bir yolu hâline geliyor.

Yazmanın benim için sağladığı faydalar saymakla bitmiyor. Sorunlarımı ortadan kaldırmada bir araç olarak kullanmak, beni daha güçlü bir birey hâline getiriyor. Her kelime, beni özgürleştiriyor ve içsel huzurumu bulmamda büyük bir rol oynuyor. Yazmak, hayatımdaki zorluklarla başa çıkmanın en etkili yollarından biri hâline geldi.

DOĞAL AFETİN FELAKETE DÖNÜŞMESİ

Lafımı hiç oraya buraya dolandırmadan derdimi siz değerli okuyucularla paylaşmak istiyorum. Bizler, toplum olarak hatalarımızı üstlenmek yerine bir başkasına devretmeye o kadar alışmışız ki, neredeyse bu durum bizim genetiğimize işlemiş. En küçük günlük meselelerden tutun da en büyük toplumsal olaylara kadar sorumluluğu üzerimize almak yerine başkasının sırtına yüklemeyi çok iyi biliyoruz.

Bolu'daki yangını bilmeyen yoktur. Bir ihmalin, bir dikkatsizliğin nelere yol açabileceğini gözler önüne getiren "acı" bir olay. Ancak burada durup şu soruyu sormamız gerekiyor: Bizler bu olaylardan gerçekten ders çıkarıyor muyuz? Ya da sıradan bir haber gibi tüketip sonrasında unutup muyuz? Ne yazık ki cevabını hepimiz biliyoruz. Aynı şekilde, konut inşaatı sürecindeki eksiklikler, haksız kazanç için göz ardı edilen güvenlik standartları da büyük bir sorunun parçası. Malzemeden çalmak, adeta bir geleneğe dönüşmüş durumda. En küçük bir sarsıntıda binaların dinamo taşı gibi yıkılması, inşaatçısından denetleyicisine kadar pek çok sorumlusu olan ama kimsenin kabullenemediği gerçeklik.

Sonra 6 Şubat 2023'te olduğu gibi bir felaketle karşı karşıya kalıyoruz. Binlerce insanın hayallerini, ailelerini, geleceklerini yerle bir eden büyük bir yıkım. Ve buna "Asrın Felaketi" diyerek geçiştiriyor-

ruz. Oysa düşünmemiz gereken şu: Deprem bir "doğal afet" olabilir, onu "felaket" haline getiren bizleriz. Yapılarımızı sağlam yapmadığımız, denetimleri gereğince uygulamadığımız için yıkım bu kadar büyük oluyor. Sorumluluğu tek bir yere yıkmak yerine, her bireyin bu zincirin bir halkası olduğunu bilmesi gerekiyor.

Bizim yapacağımız tasarrufta da gariplikler var. Bizim toplum olarak önceliklerimiz ne? Tasarruf yapmaya çalışırken uzun vadeli güvenliğimizi feda ediyoruz. "Aman boşa para vermeyelim, iki kuruş daha ucuza almak varken neden pahalısını tercih edelim?" diyerek iki gün için kâr etmiş olsak da üçüncü gün taş başımızda patlıyor. Ardından da "Neden böyle oldu?" diye yine sağa sola suç atıyoruz.

Biliyorum, bu yazıyı yazmamın belki hiçbir faydası olmayacak. Belki de sizler için kısacık bir zaman kaybı olacak. Gerçekleri kabullenmek, değişim için atılan ilk adımdır. Şu an yazdıklarım belki sıradan bir öğrencinin sıradan bir yazısıdır. Ama o yazı bir kişinin içine dahi şüphe düşürse, işte o zaman bir şeyleri başarmaya başlamışızdır...

SEMİH CHAKAR

ÖĞRETMENE SAYGISIZLIK GELECEĞE İHANETTİR

Bir öğretmen, bir ışık gibidir, karanlıkları aydınlatır ve geleceği aydınlatan yolun kapılarını aralar.

Öğretmenlik bir yaşam biçimidir, onlar her gün öğrencilerin hayatına dokunurlar. Onların sadece bilgi değil, özgüven ve değer kazanmalarını da sağlarlar. Yalnızca ders anlatmakla kalmazlar, öğrencilerin hayatına rehberlik ederler. Onlara hayatı öğretirler. Öğrencilere ahlaki ve kişisel gelişimleri için de katkı sağlarlar. Bir öğretmen bir öğrenci için rol model bile olabilir, gösterdiği gayret ve sabır ile öğrencilerin hayatlarını şekillendirirler, boşa kürek çekmezler. Bir öğretmen yalnızca bilgi aktaran değil, öğrencisinin içinde saklı olan ışığı bulup onu gün yüzüne çıkarandır, ilham, umut veren, geleceğe ışık taşıyandır.

Günümüzde öğretmenlere karşı baskı ve saygısızlık yayılmış ve artmış olsa da öğretmenlik her zaman kutsal bir meslektir. Yaptıkları iş hiçbir zaman küçümsenmemelidir. Öğretmenlere yönelik saygısızlıklar, toplumun kendi geleceğine zarar vermesinden başka bir şey değildir. Onlara hak ettikleri saygıyı göstermek, hem bireylerin hem de toplumun gelişmesini sağlar. Unutmayalım, öğretmenine değer vermeyen bir toplum, köklerini kaybetmeye mahkûmdur. Çünkü öğretmenler öğrencilere yol gösterir ve onların hayatlarına katkı sağlarlar.

Bir öğretmen, her sabah sınıfa girerken sadece ders kitaplarını değil, öğrencilerinin geleceğini de taşır.

Ancak, ne yazık ki son yıllarda öğretmenlere karşı saygısızlıklar artmakta. Okullarda öğrenci ve veliler tarafından yapılan saygısızlıklar öğretmenleri yıpratmaktadır. Bir öğrenci, sınıfta öğretmenin sözünü keserken ona "önemsiz" bir insan gibi davranabilir. Bazı veliler, öğretmeni sadece bir "ders anlatıcısı" olarak görmekte, öğretmenin rehberlik rolünü göz ardı etmektedir. Bu tür tutumlar, yalnızca o bireyleri değil, tüm toplumun geleceğini zedeler.

Öğretmenler, yalnızca dersler konusunda yardımcı olmazlar, öğrencilerin duygularına ve hislerine önem verirler ve problemlerine yardımcı olurlar. Bu mesleği yüceltmeliyiz. Her bir öğretmen, toplumun geleceğine dokunan bir sanatçıdır. Öğretmenler, geleceğin doktorlarını, öğretmenlerini, bilim adamlarını... yetiştiren kişilerdir. Öğretmenlerimizin izinden giderek attığımız her adım bizi başarının merdivenlerine sürükler. Onlar kimseye fark ettirmeden çınar ağaçlarının tohumlarını ekmiş kişilerdir. Öğretmenlerimiz bizlerde bir ilham, değer ve başarı bırakır, onlar geleceğimizi aydınlatan yıldızlarımızdır.

ÜLKÜNAZ HIÇDURMAZ

TİYATRO TOPLULUĞUMUZ: “BİR ADAM YARATMAK”

TİYATRO TOPLULUĞUMUZ: “BİR ADAM YARATMAK”

Hüsrev: **Taha Yunus YILMAZ**

Mansur: **Emir ÜNSAL**

Ulviye: **Ayşe KABAK**

Zeynep: **Nazlı ÇELİK**

Selma: **Hilal BİRİCİK**

Turgut: **Ömer KOZDERELİLER**

Nevzat: **Ahmet Can ŞAHİN**

Şeref: **İsmail AKSAZLIK-Hayrullah TÜRKER**

Osman: **Cemil Hadi BULUT**

Hükûmet Doktoru: **Erol BALCI**

Yardımcı Hizmetler: **Ayşe ÜZELGE**

Suflör: **Açelya Sare ÖZTÜRK**

Yönetmen Yardımcısı: **Elif TURĞUT**

Yönetmen Yardımcısı: **Esmanur ŞANAL**

Yönetmen: **Hayrullah TÜRKER**

KARGA VE MUHABBET KUŞU

Tatlı muhabbet kuşu, kanatlarını çırpı, kendine bir ev bulabilmek umuduyla uçtu. Havalarda iyice soğudu. Kendine uygun bir ağaçta yuva yapmalıydı, ama bunu nasıl yapacağını bilmiyordu. Korkuyordu. Ya diğer kuşlar o yuvasını yapmaya çalışırken ona zarar verirse, ya yabancı kuşlar yuvasını ondan çalarsa? Muhabbet kuşu uçtu, ta ki eski bir çınar ağacını bulana kadar. Güvenli ve sağlam bir dala kondu, etrafa baktı. Buranın kışı geçirebilmek için iyi bir yer olabileceğini düşündü. Daha fazla vakit kaybetmemek için kendine sağlam dallar ve çakıl taşları bulacaktı. O giderken arkasında, gölgelerin arasındaki kargayı fark etmemişti.

Günlerini, saatlerini harcadı ve sonunda muhabbet kuşu yuvasını bitirdi, beğenmişti. Ona göre yuvası mükemmeldi, biraz da atıştırmalık toplamak istedi ne olur ne olmaz diye. Muhabbet kuşu yuvasını terk etti, birkaç dakika boyunca biraz böğürtlen ve ahududu bulup yuvası için götürdü. Tam yuvasına geçip kestirecekken küçük bir taş kafasına çarptı. Merakla arkasına baktı ve boynu eğik duran kargayı gördü. Karga ona ürkekçe yaklaştı, boğuk sesiyle konuştu;

-Merhaba...

-Merhaba, diye karşılık verdi muhabbet kuşu, kendinden emin durarak.

-Bana yardım edebilir misin? Benim görme yetim bozuk, kendime yiyecek bulamıyorum, dedi karga. Sessizce, yavaşça konuştu. Sanki biraz daha yüksek sesle konuşursa, kötü bir şey yapmış olacak gibi davrandı.

-Neden? Bunlar benim! Git kendine bul, yuvamdan da uzak dur, diye gürledi küçük kuş. Karga sessiz kaldı, boynunu daha da eğdi ve sadece orada durdu. En sonunda konuştu, kısık bir sesle;

-Seni rahatsız ettiğim için üzgünüm...

Karga dalın diğer ucuna gitti, neredeyse düşecek gibiydi, muhabbet kuşu hemen endişelendi ve ona doğru uçtu.

-Dur, ne yapıyorsun? Düşeceksin!

-Korkma (Karga onun sözünü kesti.), görme duyum düşük olsa bile diğer duyularım bir aslanınki gibi sağlamdır.

Muhabbet kuşu durakladı ve iç çekti. Oflaya pufлая, bıkkın bir şekilde yuvasına gitti; karganın yanına çok fazla yaklaşmadan birkaç parça

yemek koydu.

Karga ona baktı, kıkırdadı. Küçük kuş tuhaf bulmaktan kendini alıkoyamadı.

-Bu yaşlı kargaya mı acıdın? Ne garip bir minik kuşsun sen!..

-Sadece al onları!

Muhabbet kuşu ona bağırdı ama yine de sesinde bir miktar sempati vardı.

Karga, birkaç parça yemeği yedi, minnettar bir şekilde eğildi. Muhabbet kuşu gülümsedi ve merak içinde ona baktı, etrafta onun yuvasından başka yuva yoktu. Peki bu karga nerede kalıyordu, diye düşündü birden.

-Senin yuvan yok mu?

-Yok, gözlerim zayıf dedim ya. Dallarını seçip bulmak zor, ayrıca çabuk yoruluyorum.

Küçük kuş tekrardan durakladı, aklına bir fikir gelince heyecanla kanatlarını çırpı.

-Benim yuvamda kalabilirsin. Birlikte kalıp, birbirimizi soğuk rüzgârlardan veya tehlikelerden koruruz.

-Neden seninle kalmak isteyeyim ki?

-Çünkü... Neden olmasın? Arkadaş olabiliriz.

Karga şaşkın bir şekilde ona baktı, bu minik kuşun tuhaflığı nedensizce onu mutlu etmişti. Ona iyice baktı ve gülümsedi.

-Olur, belki de arkadaş edinmenin zamanı gelmiştir.

Böylece bu iki farklı kuş arasında arkadaşlık oluşmaya başladı. Belki de gelecekte hiç ayrılmayan ikili olacaklardı. Kim bilir, gelecek sürprizlerle dolu.

ELİF ATAY

Fotoğraf: Ülkünaz HİÇDURMAZ

VAVEYLAM

Suretinde aşkın abı-hayat şelalesi,
Sen dışında hiç kimsenin yoktur esamisi
Bi'ses ver gönlümün canhıraş vaveylasına
Biçareyim sendeki efsunkâr bakışlara

Söylemlerim mühpem midir bilinmez efulim
Ve anlamaktan elzemdir hissetmek bilirim
Hemdem etme yalnızlığı şu gecelerime
Ben meftun olmuşum sen gibi bir berceste

NURŞEN KARABİBER

ZAMANIN DEĞERİ

İnsanlık tarihi boyunca, zamanın doğası ve değeri üzerine pek çok düşünce geliştirilmiştir. Zaman, sadece geçen dakikalar, saatler veya yıllar değil; aynı zamanda yaşanmış anlar, hatıralar ve geleceğe dair umutlarımızdır. Ancak, zamanın değeri üzerine düşündüğümüzde, çoğu zaman onun kıymetini yeterince anlayamadığımızı fark ederiz.

Zaman, yaşamımızı şekillendiren en önemli unsurlardan biridir. Her bir an, bir daha geri gelmeyecek şekilde geçip gider. Bu nedenle, zamanın nasıl kullanıldığı çok önemlidir.

Zaman, aynı zamanda bir öğretmendir. Hayat tecrübeleri, zaman içinde kazanılır ve her geçen gün bizi biraz daha olgunlaştırır. Geçmişte yaptığımız hatalar, gelecekte daha iyi seçimler yapmamıza yardımcı olur.

Diğer yandan, zamanın geçişi bazen korkutucu olabilir. Özellikle gençken, zamanın sonsuz olduğunu düşünürüz. Ancak yaş ilerledikçe, zamanın hızla geçtiğini ve hayatın ne kadar kısa olduğunu anlarız. Bu farkındalık, çoğu insanı harekete geçiren bir motivasyon kaynağı hâline gelir. Hayatta yapılması gereken pek çok şey vardır: Sevdiklerimizle vakit geçirmek, hayallerimizi gerçekleştirmek ve kendimizi geliştirmek bunlardan sadece birkaçıdır. Zamanın değerini bilmek, onu doğru bir şekilde kullanabilmekle başlar.

Sonuç olarak, her anın kıymetini bilmek, hayatın sunduğu güzellikleri daha iyi anlamamıza ve yaşamımızı dolu dolu yaşamamıza olanak tanır. Zaman, en değerli hazinelerimizden biridir; bu nedenle onu dikkatli bir şekilde kullanmak, bize daha anlam dolu bir yaşam sunacaktır.

TUĞBA KÜPLÜ

HAYAT GÜZEL

Bir gölgeyim düşlerimde, sis içinde kaybolan,
Bir yeminim dillerimde, hiç kimseye duyurulan.
Kan kırmızı ufuklarda, çığlık çığlığa zaman,
Gözbebeklerimde yankı, siyah, sessiz bir ferman

Kör aynalar suskun, yansımamı terk etmiş,
Yollar çorak, ruhum çoktan mezarına gömülmüş.
Zaman bükülür, kanar, gecenin içinde sıkışır,
Bir boşluk kalır geriye, anlam diye yakarış.

Tuz gibi erir umut, paslı bıçağın ucunda,
Zehir gibi akar hayat, ince bir damar boyunca.
Ölüm bir kapı, ardında yanıp sönen sırlar,
Hayat güzel, çünkü en çok ölümle anarlar.

Gökyüzü çürümüş, yıldızlar düşmüş yere,
Tanrılar unutmuş bizi, mahşerin tam eşliğinde.
Küller içinde gülümser, geçmişin kırık yüzleri,
Hayat güzel derler ama hep ölmeden önce.

Kubilay Nejdet KARABİBER

“BAZI ŞEYLER KÖTÜDÜR, NORMAL KARŞILANMAMALI!...”

Delikanlı Hayat: Merhaba Hocam, hoş geldiniz. Delikanlı Hayat'ın 11. sayısını hazırlıyoruz. Artık gazeteden dergiye terfi ettik galiba. Sizinle sohbet etmek istedik. Davetimize icabet ettiğiniz için teşekkür ederiz. Öncelikle bize kendinizi tanıtır mısınız?

Beyza Hoca: Hoş buldum, ben teşekkür ederim davet ettiğiniz için. 17 Temmuz 1997 tarihinde Adana'da doğdum. Babam öğretmen. Bu sebeple çocukluk hayatım Erzurum, Yozgat, Kayseri üçlemesinde geçti. Uzun yıllar Kayseri'de yaşadım. Ortaokulu, liseyi, üniversiteyi Kayseri'de okudum, Develi Anadolu Öğretmen Lisesi mezunuyum. Lise açısından şanslı olduğumu düşünüyorum, çok güzel bir okuldu çünkü. Üniversitede Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Bölümünden mezun oldum. Sonrasında birkaç yıllık bir atama bekleme sürecim oldu, sonra da Bursa'ya geldim.

Bursa'yı seviyorum. Zaten atanmadan bir buçuk sene önce arkadaşlarımla gezmeye gelmiştik, çok sevmiştim ve ben buraya atansam demiştim. Herhalde dua kapısı falan açıldı ya da ben çok güçlü bir enerji gönderdim.

Delikanlı Hayat: Enerji göndermeye inanıyorsunuz yani? Dün tabiata çok enerji göndermeye çalıştık bol bol kar yağsın diye, iplemedi.

Beyza Hoca: Tatil olsun diye mi hocam?

Delikanlı Hayat: Tatil olsaydı bugün konuşamazdık.

Beyza Hoca: Evren bugün konuşabilmemiz için daha büyük enerji göndermiş.

Delikanlı Hayat: Psikolojik danışmanlık seçmeyi nasıl düşündünüz, neden bu branş?

Beyza Hoca: Lisede rehberlik öğretmenimiz çok tatlı ve işini hakkıyla yapan biriydi ve ondan etkilenmiştim. Psikolojiye de ilgim vardı, seviyordum. Ve o zamanlar yeni yeni ortaya çıkan ilgi çekici bir bölümdü. Hatta 9 ve 10. sınıflarda bu bölümü okuyacağıma karar vermiştim ve okudum. Kısa ve net oldu, hedef koydum ve ulaştım.

Delikanlı Hayat: Peki, kitap okumak gibi yapmayı sevdiğiniz aktiviteler var mı?

Beyza Hoca: Kitap okumayı seviyorum ama aktivite olarak görmüyorum. Örgü örmeyi, çiçek bakmayı, bitki büyütmeyi çok seviyorum.

Delikanlı Hayat: Ne tür kitaplar okuyorsunuz, nasıl bir okuyucusunuz?

Beyza Hoca: Bir süredir iyi bir okuyucu değilim. Dikkat sürem azaldı. Bence herkes bu aralar bunu yaşıyor. Tekrar kitap okumaya yönelmeye çalışıyorum. Çok yoğun okuduğum, üst üste bir sürü kitap okuduğum sonra bırakıp tekrar okumaya dönemediğim dönemler oluyor. İkili bir ilişkimiz var okumakla.

Delikanlı Hayat: Dikkat eksikliği günümüzün problemlerinden biri. Sizce bunun sebepleri neler? Hızlı yaşamaya mı alıştırılıyor, çok yoğun bir hayat yaşadığımızdan mı?

Beyza Hoca: Olabilir, ekran süresinin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Ekran süresi içinde kullandığımız uygulamaları 5-6 saniyede geçmeye çok çabuk alışıyoruz. Bu yüzden daha uzun süreli aktivitelerle odaklanmak bize çok zor geliyor.

Delikanlı Hayat: İnsanlar “zamanım yok” şikâyetinde bulunuyorlar ama aynı insandan 10-15 dakika sonra “Sıkıldım.” sözünü duyuyoruz. Bu bir çelişki değil mi? Hem canı sıkılıyor hem de vakti yok!..

Beyza Hoca: Yani vaktim yok doğru bir cevap olmayabilir. Söylediğiniz gibi insanlar zaman yönetiminde çok zorlanıyorlar. Vakit ayırması gereken şeylere vakit ayırabilmekte çok zorlanıyorlar.

Delikanlı Hayat: Peki sizce kitap okumak için zaman yaratılmalı mı yoksa boş zamanlarda mı okunulmalı?

Beyza Hoca: Bence hayatımızın içine yerleşmeli yani zaman yaratılmalı. Çünkü boş zamanlarımızda yapmaya uygun bir aktivite değil. Kitap okumak için de bir emek vermek gerekir. Dikkat süresi, aldığın tatmin gibi pek çok aktiviteyi de içinde barındırır aslında kitap okumak. Boş zaman geçirilebilecek bir şey gibi gelmiyor.

Delikanlı Hayat: Boş zaman var mıdır? Sokrates ile ilgili anlatılır; Bir gün yürürken sokağın ortasında aklına bir şey gelmiş ve durmuş. Düşünmeye başlamış. Sabaha kadar orada durarak düşünmüş. Biz modern çağın insanları olarak daha özgür olduğumuzu ifade ediyoruz değil mi? Bütün bir yalan gibi geliyor. Dış uyarıcı olmadan biz hayatımızı devam ettiremiyoruz gibi geliyor bana. Ya birinin hazırladığı videoları izleyeceğiz ya birinin hazırladığı oyunları oynayacağız. Elimizde telefon olmadan, televizyon olmadan tek başımıza, kendi kendimize vakit geçirme özgürlüğünden yoksunuz galiba.

Beyza Hoca: Evet doğru. İnsan beyni çok fazla emek vermeden haz almaya daha yatkın. Video izlem ek, çikolata yemek gibi kolay şeyler bizi hazza ulaştırıyor. Ancak diğer türlü, daha uzun emek vererek yaptığımız şeyler (kitap okumak ya da film izlemek vs.) de bizi uzun vadeli hazza ulaştırır. Yani aslında bizi burada hayvanlardan ayıran şey irade. Yani herkes tabii ki kısa sürede bir hazza ulaşmak ister ama orada bir farkındalık oluşması gerekiyor. Kendi hayatımızı inşa etmemiz için burada sıkıntı yaşadığımızı düşünüyorum. Bir irade gösteremediğimizi düşünüyorum.

Delikanlı Hayat: Kitap okumak mı film izlemek mi?

Beyza Hoca: Kitap okumak. Ben çok iyi bir izleyici değilim.

Delikanlı Hayat: Fobileriniz var mı?

Beyza Hoca: Hayatımın tamamına yayılan bir fobim olmadı. Dönem dönem geliyor ve sönüyor. O yüzden şu an somut bir şey gelmedi aklıma. Böceklerden korktuğumu ve fobim olduğunu düşünüyordum yalnız yaşayana kadar. Yalnız yaşayınca onlarla mücadele edebildiğimi fark ettim.

Delikanlı Hayat: Şimdiye kadar 10 sayı çıkardık. Bu çıkardığımız sayılar hakkında ne düşünüyorsunuz?

Beyza Hoca: Derginizle ilgileniyorum. Zaten her sayı çıktığında bana iletiyorsunuz, teşekkür ederim. Hatta anı olarak saklıyorum. Çok seviyorum bu derginin sistemini, okulda böyle bir etkinliğin olması, öğrencilerin kendini ifade edebileceği bir ortam bulması, birlikte ortak bir alanda çalışabilmeleri beni çok mutlu ediyor. Çünkü bireysel olarak görüştüğüm öğrencilerimde de bir bütünün parçası olmanın onlara iyi geldiğini görebiliyorum.

Delikanlı Hayat: Bir şeyle uğraşmadığınızda o alanda yeteneğinizin olup olmadığını fark edemezsiniz. Belki aramızdan yıllar sonra kitap yazan insanlar olacak ve bugünleri hatırlayacaklar. Yazar ve şairler hemen yazmaya başlamıyorlar. Yazıları önce dergilerde çıkmıştır...

Beyza Hoca: Kesinlikle öyle. Belki de böyle bir etkinlik olmasaydı bu kadar güçlü kalemi olan öğrenciler olduğunu bilmeyecektik. Tiyatro da beni çok etkilemişti. Öğrencilerin kabiliyeti beni çok şaşırttı ve etkiledi.

Delikanlı Hayat: Peki, en beğendiğiniz, bunu nasıl yazmış dedığınız bir kitap var mı?

Beyza Hoca: Nasıl bir kafayla yazmış diye düşündüğüm, yazarın dünyasına girmekten hoşnut olduğum kitaplar oldu tabii. Lisede Nazan Bekiroğlu'nun *Nar Ağacı* adlı kitabını okumuştum. O beni çok etkilemişti. İçine girebildiğim, dünyasını resmedebildiğim bir kitaptı. Irvin D. Yalom'un *Nietzsche Ağladığında* adlı kitabı var mesela. Eğer psikolojiye ilginiz varsa öneririm. Oğuz Atay'ın *Tehlikeli Oyunları*'nı da severim.

Delikanlı Hayat: Küçük yaşta sürekli şehir değiştirmeniz sizi etkiledi mi?

Beyza Hoca: Bütün okul hayatım Kayseri'de geçti, memnunum o yüzden. Bir noktadan sonra şehir değiştirmedim. Eğer okul döneminde bu kadar sık değişiklik yaşamış olsaydım (sınıf, öğretmen, arkadaş değişimi) o zaman benim için çok daha sarsıcı ya da etkileyici olurdu. Ama çok küçük yaşlarda olduğu için ve çok sık olmadığı için çok etkilendiğimi düşünmüyorum. Çocukluk hayatımız güzel ve farklı geçmişti. Yani farklı zamanlarda farklı kişilerle çok güzel anılarım var.

Delikanlı Hayat: Müthiş bir algı yönetimi var galiba dünyada ve medyanın değişik araçları tarafından (sosyal medya, yazılı medya, görsel medya) her türlüyle bize empoze ediliyor galiba. Günümüz insanının en çok söylediği sözlerden biri "Ben farklıyım." Ama bu iddiayı herkes dile getirdiği için aslında bir sıradanlaşma değil mi? Ya da "Daha çok para kazanmak istemez misiniz?" Bize empoze edilen, hâkim güçlerin yani her anlamdaki hâkim güçlerin bize empoze ettikleri hayata karşı direnebilmek, kendimiz olabilmek adına ne yapmalıdır?

Beyza Hoca: Burada şu devreye giriyor, önce kitap okumak daha zor. Dizi, film daha kolay tüketilebilir ve sonra bunun üzerinde konuşulabilir. Dizi veya film izlerken bile telefonla uğraşabiliyorsun ama kitap okurken sadece ona odaklanmalısın. Biraz fazla dikkat istediği için daha zor geliyor olabilir.

Delikanlı Hayat: Ama insanı sosyal medyadaki iki satırlık paylaşımlar, buradan fikir edinmeye çalışmak daha da basitleştirmiyor mu?

Beyza Hoca: Bu tam da benim alanım için geçerli bir şey. Mesela psikoloji gerçekten çok derin bir alan. Ama şu an, herkesin bir söz söylediği, dediğiniz gibi 2-3 cümlelik tespitlerle kendine ya da bir başkasına “narsist”, “bipolar” gibi teşhis koyduğu bir alan haline geldi.

Delikanlı Hayat: Memlekette siyaseti ve dini herkes biliyordu artık psikolojiyi de biliyorlar yani?..

Beyza Hoca: Evet, bir de psikoloji bu alana dâhil oldu şu an.

Delikanlı Hayat: Hocam ben de sizin gibi bir süre çok okuyandım, şimdi sürekli yazıyorum hatta gazetemizde de yazılarımı görmüşsünüzdür. Bunun insan psikolojisine iyi geldiğini düşünüyor musunuz?

Beyza Hoca: Kesinlikle... Zaten sanatın iyileştirici gücü çok fazla; yazmanın, duygu ve düşüncelerini ifade etmenin psikolojik sağlamlığa katkısı kanıtlanmış bir şey. Yeteneği olmasa bile öğrencilerime yazmalarını tavsiye ediyorum, çünkü bu çağda bir güven problemi var. İnsanlar kendini açmakta zorlanıyor.

Psikolojik destek almak maddi güç gerektirdiği için yazmayı da tavsiye ediyorum. İfade edilmemiş duygu ve düşüncelerin insana iyi gelmediğini ve onu hastalandırdığını düşünüyorum. Bir şekilde bu duyguları dökmek gerekiyor.

Delikanlı Hayat: Eskiden psikologlar bu kadar yaygın değildi. İnsanların dostları vardı. Kesinlikle ser verip sır vermeyecek dostları. Şehir hayatının güvensizliği de etkili midir bunda?

Beyza Hoca: Doğru orantılı olur mu bilmiyorum ama arkadaşlık ilişkilerinden de kaynaklanıyor gibi geliyor. Güven ilişkileri, sır tutmak, onunla aran iyiysen sırrını tuttuğun gibi kötü olduğunda da sırrını tutabilmek. Gerçekten çok kuvvetli ve emek isteyen bir şey. Onunla aran bozulduğunda arkasından konuşmak, dedikodusunu yapmak yine kısa vadede bir hazza götürüyor bizi. Biz bu kısa vadeli haz ile artık kolay savaşıyoruz. Onu tercih etmek daha kolay oluyor.

Delikanlı Hayat: Peki, iyilik ve kötülük artar mı? Genellikle kötü şeylerden bahsediyoruz. Ortalıkta bir çürümüşlük söz konusu olduğu için. Bu bizim psikolojimizi olumsuz etkiliyor gibi düşünüyorum. Kötülükleri anlattıkça kötülüklere kapı aralıyor oluyor muyuz? Bol bol iyilik anlatmamız gerektiğine inanıyorum ama ben de dâhil yapamıyoruz. Ne düşünüyorsunuz bu konuda?

Beyza Hoca: Paylaştıkça bir şeyler çoğalıyor. Kötülüğü de konuştukça çoğaltmış oluyoruz. Konuşulmasından çok, sıradanlaştırılması beni rahatsız ediyor.

Delikanlı Hayat: “Bir hiçten bir fazladır.” diyor bir Çin atasözü. Bir şey bir kere oldu mu, ilk seferde çok sıkıntı duyabilirsiniz belki. İkincisinde o sıkıntı azalıyor. Aynı hatayı bir başkasının yaptığını duyduğunuzda hafifliyorsunuz. Belli bir zaman sonra artık sizin için sıradanlaşıyor.

Beyza Hoca: Evet, normalleşiyor. Şu anda bu kadar fazla konuşulması da beni rahatsız ediyor. Bazı şeyler normal karşılanmamalı. Bazı şeyler kötüdür. Bunu kabul etmeliyiz.

Delikanlı Hayat: İnsanların bu kadar asabi olmasının sebebi sizce nedir? En küçük şeyde sinirlenmeleri, kavgaya çıkarmaları neyden kaynaklanıyor?

Beyza Hoca: Küçük bir bağlantı olabilir ama ekranla bağlantılı olduğunu düşünüyorum. Yapılan araştırmalara göre ekran süresi fazla olan çocukların öfke kontrollerinin daha güç olduğu görülüyor. Bizim okulumuzda da yaptığımız anketlerde öğrenci ihtiyaçları genellikle duygu kontrolü, otokontrol olarak çıkıyor. Hem aileler hem öğrenciler hem de öğretmenler böyle düşünüyor. Öfke temelli değil de genel olarak otokontrol olarak karşımıza çıkıyor. Genel olarak irade konusunda zayıf olduğumuz bir dönem.

Beyza Hoca: Keşke bir formülü olsa ve sihirli bir değnekle düzeltebilsem. Dokunsam ve öğrencilere çok güzel bir bakış açısı sunabilsem. Ama maalesef benim de elimde yok. Bu empoze etmek mi bilmiyorum ama insanların biraz zaafı ya da zayıf tarafı olduğunu düşünüyorum. Yine, emek vermeden bir güce ulaşmayı da öğrencilerimden çok duyuyorum. Hedef belirlerken kısa sürede zengin olmak, çok zorlanmadan daha kolay bir şekilde zengin olmak, iyi bir hayat sürmek... Böyle amaçlar belirliyorlar ama amacın altı boş. Yani nasıl yapacaksın? Sana biri bunu vaat ediyorsa senden götüreceği çok farklı şeyler var demektir. Yani kimse bize bizden almadan bir şey sunmaz diye düşünüyorum. Belki bunu o sırada açık metin halinde sunmuyorlardır ve biz bunun farkına belki çok geç varabiliriz. Bu yüzden öğrenciler için, gençler için biraz daha tehlikeli olabilir bu durum.

Bu dönemde amaç belirlemenin, hedef belirlemenin, bunun için mücadele etmenin, kendine kısa kısa basamaklar koymanın çok zor olduğunu görmekteyim. Bu konuda, dediğim gibi bir sihirli değnek yok, herkesin kendi içinde önce kendine yönelerek, kendini daha iyi tanımasının bir başlangıç olabileceğini düşünüyorum. Yani yine bir yol çizerek, bir amaç belirleyerek kendimizden yola çıkmamız gerekiyor.

Bizde başlıyor bir şeyler, insan kendini ne kadar iyi tanırsa, ne kadar iyi bilirse sınırlarını, yapabileceklerini yapamayacaklarını, ne istediğini, hayatta belki neyin kendisini mutlu edeceğini, bu noktada bir yol çizmesi daha kolay olabilir ve daha sağlam bir zemin üzerinden ilerleyebilir. Kendini tanımadan, kendini oturtmadan bir yola çıkarsa ya da dışarıdan yansıtılan amaçları kendi amacıymış gibi benimseyip değerlendirirse o yol sağlam olmayacak diye düşünüyorum.

Delikanlı Hayat: Dizi film konuşmaktan ne kadar zevk alıyorsak, kitap konuşmaktan da aynı zevki alamaz mıyız?

Delikanlı Hayat: Aşk var mıdır?

Beyza Hoca: Vardır bence ama anlık değil daha kuvvetli bir duygu.

Delikanlı Hayat: Ofsaytı biliyor musunuz?

Beyza Hoca: Bilmiyorum.

Delikanlı Hayat: Futbol ile ilgilenmiyorsunuz sanırım, takım tutuyor musunuz?

Beyza Hoca: Beşiktaşlıyım. Sadece bu kadar.

Delikanlı Hayat: Okulumuzda açılmayan sınıflar hakkında ne düşünüyorsunuz? Dil sınıfı açılmadı.

Beyza Hoca: Öğrencilerle de konuştum. Herkes eşit ağırlık seçmiş ama bizim çok fazla dil ve sözel öğrencimiz olduğunu düşünüyorum. Buna alan ve imkân bulmamız gerektiğini düşünüyorum ama öğrenciler seçmiyorlar. Seçmedikleri için sınıf açılmıyor. Alan ve meslek yok diye düşündükleri için eşit ağırlığa yöneliyorlar.

Sayısalda vasat olmaksızın eşit ağırlık ya da sözelde başarılı olacaksınız belki. Ben de sayısal seçmiştim ama kimya yapamadığımı fark ettim. Farklı sonuç getirmiyor. Bir yere kadar olmadıysa sonrasında da olmuyor, inatlaşmanın manası yok. Umarım fikir değiştirenler olur ve açılır.

Delikanlı Hayat: Klasik sorular. İssız bir adaya düşseniz yanınıza alacağınız 3 şey nedir?

Beyza Hoca: İnsan, çakı ya da bıçak. Bir de ben çok üşüyorum battaniye alırdım.

Delikanlı Hayat: Müthiş bir gücünüz var ve bir şeyi değiştirmek istiyorsunuz, neyi değiştirirdiniz?

Beyza Hoca: İnsanların duygu kontrolünü sağlayabilmelerini isterdim.

Delikanlı Hayat: Zaman makinesindeyiz, tarihin bir döneminde yaşama hakkı veriliyor. Günümüze mi gelirdiniz başka bir döneme mi giderdiniz?

Beyza Hoca: Başka bir döneme gitmek isterdim ama hangi dönem olduğunu bilemiyorum şu an.

Delikanlı Hayat: Kendime sordum şimdi bu soruyu, Peygamber Efendi'mizin döneminde yaşamak isterdim gibi geldi bana şuan.

Beyza Hoca: Ama ya müşrik olmayı seçersek?

Delikanlı Hayat: Öyle bir şey yaparsam, cehenneme gideyim, hak etmişim demektir. Ama kendime güveniyorum. Ben Müslüman doğmadım, İslam fitratı üzerine doğdum ve Müslüman oldum. Buna inanıyorum. Ali İzzetbegoviç'in de dediği gibi "Dünyada iyi ve güzel ne varsa, onun diğer adı İslam'dır." Kendimden bu kadar emin ve iddialıyım.

En sevdiğiniz renk?

Beyza Hoca: Pastel renkler seviyorum, ama en sevdiğim renk beyaz.

Delikanlı Hayat: En sevdiğiniz müzik nedir?

Beyza Hoca: Dramatik şarkılar seviyorum.

Delikanlı Hayat: O zaman sinemada da dramı seviyorsunuz. Gerçekçi bir yapınız var galiba. Fantastik değil de hikâyesi olan şeyleri seviyorsunuz gibi.

Beyza Hoca: Olabilir evet. Fantastik çok ilgimi çekmez.

Delikanlı Hayat: Sinema mı tiyatro mu?

Beyza Hoca: Sinema ya da film insanı olmadığım için kesinlikle tiyatro. Kendimi daha çok içinde hissediyorum.

Delikanlı Hayat: Çok teşekkür ediyoruz hocam.

Beyza Hoca: Çok keyifliydi, ben de teşekkür ederim.

siyah deri-afrika-beyaz sömürü

“Atalarımızı Afrika’dan Amerika’ya getiren geminin adı ‘İsa’ imiş. Atalarımız ilk geldiklerinde ‘İsa’ya dönelim!’ derken gemiyi kastediyor ve Afrika’ya dönüşün özlemini dile getiriyorlarmış.

Bugün kiliselerde dua ederken ‘İsa’ya dönelim!’ diyen çağdaş siyah kardeşlerimiz bu anlamı unutmuş, Hristiyanlık ayini yaptığını zann ediyorlar. (Malcolm X)

Beyaz adamın insan öldürdüğünü gören Afrikalılar buna çok şaşırılmışlar.

Öldürdükten sonra cesetleri yemeyip ortada bırakmalarına daha çok şaşırılmışlar.

Çünkü onlar etini yemeyecekleri hiçbir cana kıymazmış!..

Bir Kitap: **Siyah Deri, Beyaz Maskeler** (Frantz Fanon)

Bir Film: **Hotel Rwanda** (2004)

“Batılılar Afrika'ya geldiklerinde onların elinde İncil, bizim elimizde topraklarımız ve madenlerimiz vardı. Bize gözlerimizi kapayarak dua etmeyi öğrettiler. Gözlerimizi açtığımızda bizim elimizde İncil, onların elinde topraklarımız ve madenlerimiz vardı.” (Jomo Kenyatta)

Ahmed ALOŞ-Ayşe ÜZELGE-Ecrin GÜLER-Eslem SOBACI-Melek KEKİK-Tuğba KÜPLÜ-Tuğba YÜCEYURT-Ülkünaz HİÇDURMAZ-Yağmur KAYMAZ-Zehra Nur AYDIN-Zeynep BATURSOY-Zeynep DOĞAN-

Zeynep Sema ÇETİN (ve) Hayrullah Hoca'mız